

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Wijziging Besluit deelplafonds Begroting 2023 en vaststelling Subsidieregeling groen Zuid-Holland
Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2023

Geachte Statenleden,

In onze vergadering van 14 maart 2023 hebben wij besloten het Besluit deelplafonds Begroting 2023 te wijzigen en het Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2023 vast te stellen.

Met deze brief wordt u over de besluiten geïnformeerd.

Wijziging Besluit deelplafonds Begroting 2023

Met dit besluit is ruimte gecreëerd in het hoofdplafond 2023 van de Subsidieregeling groen Zuid-Holland (Srg) om op korte termijn subsidie mogelijk te maken voor gemeenten voor het opstellen van soortenmanagementplannen. Het college heeft de mogelijkheid om binnen het hoofdplafond van de Srg te schuiven tussen deelplafonds. Zo is met dit besluit het deelplafond van paragraaf 2.6 Ecologische verbindingen en NNN-gronden tijdelijk verlaagd van € 1.500.000 naar € 1.100.000 waardoor € 400.000 ruimte ontstaat voor het Openstellingsbesluit subsidiesoortenmanagementplannen Zuid-Holland 2023 met een deelplafond van € 400.000. Deze tijdelijke verschuiving is benodigd zodat de optelling van deelplafonds blijft passen binnen het hoofdplafond 2023 van de Srg.

Gelijktijdig wordt met de Voorjaarsnota 2023 het deelplafond voor paragraaf 2.6 hersteld naar € 1.500.000. De tijdelijke verlaging heeft geen nadelige gevolgen voor de subsidieaanvragers onder paragraaf 2.6.

Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2023

Binnen de provincie Zuid-Holland ligt er een zeer omvangrijke verduurzamingsopgave, waarvoor het nodig is om de komende jaren op groot schaalniveau bestaande woningen en gebouwen te gaan isoleren. Bij gebiedsontwikkeling, woningbouw, renovatie en verduurzaming krijgen initiatiefnemers vaak te maken met beschermde diersoorten. De beschermde soorten binnen het stedelijk gebied staan onder druk, met name door deze grote verduurzamingsopgave en de renovatie en isolatie van woningen die daarvoor benodigd is. Om natuurvriendelijk isoleren te bevorderen heeft Zuid-Holland een decentralisatie-uitkering voor natuurvriendelijk isoleren verkregen vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koningsrelaties. De decentralisatie-uitkering is specifiek bedoeld voor natuurvriendelijk isoleren. In het besluit is om deze reden een bijdrage aan de

verduurzamingsopgave als een subsidie-eis opgenomen. Naast een subsidie-eis is het aantal te verduurzamen woningen tevens een criteria voor de rangschikking van aanvragen. Bij een gelijk aantal punten uit de opgestelde criteria is het verduurzamingscriteria leidend. Het openstellingsbesluit is technisch het overdragen van een deel van het budget naar de gemeenten om een Soortenmanagementplan op te laten stellen.

Als provincie zijn wij namelijk verantwoordelijk voor een goede staat van instandhouding van deze soorten. Daarom moet de initiatiefnemer een ontheffing aanvragen, bij de door de provincie gemandateerde omgevingsdienst, op het moment dat er bijvoorbeeld bij het isoleren van gebouwen negatieve effecten kunnen ontstaan op de aanwezige beschermde soorten. Dit is verplicht op grond van de Wet Natuurbescherming.

Het normale ontheffingen traject, vanaf het eerste onderzoek tot het verkrijgen van een ontheffing, duurt gemiddeld anderhalf jaar. Deze tijd is noodzakelijk omdat er jaarrond onderzoek gedaan moet worden naar aanwezigheid van vleermuizen. Met name voor particulieren staan de kosten en tijdsduur voor onderzoek en ontheffing niet in verhouding tot de uitgevoerde werkzaamheden. Omdat deze verplichting bij veel partijen niet (tijdig) bekend is, lopen verduurzamingsprojecten op dit moment vertraging op of hebben geen ontheffing. Dit heeft zowel voor de soorten als voor de duurzaamheidsopgave negatieve gevolgen.

Een alternatieve vorm van ontheffing kan verkregen worden met een soortenmanagementplan (SMP). Dit is een vorm van proactieve soortenbescherming waarbij gebiedsgericht wordt gekeken waar soorten voorkomen en hoe hier schade aan de populatie geminimaliseerd kan worden én hoe de (lokale) populatie kan worden versterkt. Een SMP wordt opgesteld door een gemeente of woningbouwcorporatie. Bij goedkeuring kan de omgevingsdienst een gebiedsgerichte ontheffing verlenen. Deze ontheffing is dan voor langere tijd geldig. Met deze gebiedsbrede aanpak heeft een SMP als voordeel dat het een structurele borging en vooruitgang van beschermde dieren oplevert en tegelijkertijd ruimte biedt voor ruimtelijke ontwikkelingen.

De provincie spreekt met haar nieuwe soortenbeleid (behandeling in Provinciale Staten d.d. 8 maart 2023) de ambitie uit om met soortmanagementplannen te willen werken en verleent goedkeuring aan soortmanagementplannen. Zij neemt een actieve rol in het verzamelen en ontsluiten van data en biedt ondersteuning aan gemeenten inzake het opstellen van soortmanagementplannen. Momenteel heeft Zuid-Holland slechts één SMP. Met meer SMP's wordt er meer informatie verkregen, met name over de praktische uitvoering. Deze informatie is niet alleen voor ons als provincie waardevol, maar kan ook worden gebruikt om andere gemeenten te informeren, bijvoorbeeld middels een kennisdocument.

Meerdere gemeenten hebben interesse geuit richting de provincie in een SMP. De kosten en benodigde tijd voor het opstellen van een SMP zijn echter aanzienlijk. De gemeenten benoemen deze kosten als een grote drempel.

Het doel van het openstellingsbesluit is het verlagen van deze financiële drempel. De keuze van het deelplafond van € 400.000 is gerelateerd aan de decentralisatie-uitkering voor natuurvriendelijk

isoleren verkregen vanuit Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koningsrelaties. De hoogte van de subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten, met een maximum van € 50.000. Er is specifiek gekozen voor het aanbieden van subsidies aan gemeenten. De gemeente kan haar gebiedsgerichte ontheffing doorschrijven naar individuele inwoners, maar ook naar woningcorporaties, die dan doorgaans geen extra onderzoek meer hoeven te doen of een ontheffingsprocedure hoeven te doorlopen. Dit bespaart particulieren, woningcorporaties en andere instellingen veel tijd en geld én de biodiversiteit wordt hierdoor geborgd en versterkt.

Het veldseizoen voor het benodigde vleermuisonderzoek start in april en loopt door tot en met september/oktober. Van meerdere gemeenten is bekend dat zij in 2023 het veldwerk voor een SMP willen laten uitvoeren. Mede gezien de verhoogde tijdsdruk op de verduurzamingsopgave, is de inwerkingtreding van het openstellingsbesluit zo snel als mogelijk, voorafgaand aan de voorjaarsnota, gepland op 3 april 2023. Het wachten op de voorjaarsnota betekend in de praktijk dat deze onderzoeken en de geplande werkzaamheden moeten worden uitgesteld. Om deze reden hebben Gedeputeerde Staten besloten tot tijdelijke verschuiving tussen de deelplafonds.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlagen

- Besluit tot wijziging van het Besluit deelplafonds begroting 2023
- Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2023